

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح فوق العاده خاص پرسنل سازمان پزشکی قانونی»

مقدمه

در طرحی که با عنوان «طرح فوق العاده خاص پرسنل سازمان پزشکی قانونی» به مجلس ارائه شده است، ضرابی به عنوان فوق العاده خاص برای کارمندان این سازمان قید و پیشنهاد شده است تا از ابتدای سال ۱۳۸۹ در حقوق و مزایای آنان اعمال شود. همچنین در بند «ب» این طرح، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف شده است تدابیری را برای تأمین نیروی انسانی مورد نیاز سازمان پزشکی قانونی اتخاذ نماید. در مقدمه توجیهی طرح مورد بررسی، بر مشکلات و معضلاتی تأکید شده است که با توجه به شواهد موجود، توجه خاص مسئولین را می طلبد.

ارزیابی طرح

۱. چنان که در مقدمه گفته شد، شکی نیست که باید برای رفع معضلات این بخش از کارمندان تدابیری اتخاذ کرد، اما مسئله این است که آیا این تدابیر، الزاماً باید تدابیری «تقنینی» باشد؟ به نظر می رسد این نوع از مسائل بیشتر مسائلی با ماهیت «اجرایی» است و نه «قانونی». قطعاً با توجه به محتوای نظام حقوقی موجود در این خصوص، از جمله مفاد قانون مدیریت خدمات کشوری (مصوب ۱۳۸۶/۷/۸) و سایر قوانین موضوعه، ضرورتی برای افزودن بر حجم قوانین و مقررات موجود به نظر نمی رسد.

۲. یکی از اهداف مهم قانونگذار از تصویب قانون مدیریت خدمات کشوری در مجلس هفتم، ساماندهی و تنسيق مفاد پراکنده قوانین استخدامی و همچنین قوانین و مقررات مربوط به پرداخت حقوق و مزایای کارمندان بود. با تصویب طرح های موردی و خاصی مانند طرح مورد بررسی، هدف پیش گفته قانونگذار مخدوش خواهد شد.

۳. عمده دلایل پیشنهاد دهندگان طرح، سختی نوع کار و محیط کار است. در این خصوص باید گفت که کارکنان سازمان براساس بند «۳» ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری از فوق العاده سختی کار و کار در محیط های غیر متعارف بهره مند هستند و پرداخت فوق العاده خاص پیشنهادی آنان موجب برقراری فوق العاده مضاعف بابت یک عامل (سختی کار) خواهد شد.

۴. در طرح پیشنهادی پرداخت فوق العاده خاص از ابتدای سال ۱۳۸۹ تحریر شده است. با توجه به عدم پیش بینی بار مالی لازم در قانون بودجه سال ۱۳۸۹ و به علت انقضای سال مالی، تاریخ اجرای طرح باید از تاریخ تصویب قانون تعیین شود. در غیر این صورت مغایرت با اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی بروز خواهد کرد.

۵. سازوکار پرداخت فوق العاده خاص در طرح پیشنهادی از حیث اینکه مدرک تحصیلی را ملاک قرار داده است واجد اشکال است. فوق العاده هایی که تاکنون نیز در قوانین و مقررات اداری و استخدامی پیش بینی شده است همواره شغل را ملاک پرداخت قرار داده است.

۶. کارکنان پزشک، دندان پزشک، متخصص علوم آزمایشگاهی و داروساز شاغل در سازمان مذکور، علاوه بر حقوق از مزایای دیگری نیز برخوردار هستند که به نوعی جبران کننده است. از جمله اینکه این افراد از انجام خدمات قانونی، مربوط به خدمات پزشکان و پیراپزشکان مصوب سال ۱۳۷۵ معاف هستند. همچنین به این افراد اجازه تأسیس مطب، داروخانه و آزمایشگاه در شهر محل خدمت داده می شود که امتیاز بسیار بزرگی در عرصه حرفه ای پزشکی محسوب می شود. ضمن اینکه این افراد از سهمیه های خاصی در ادامه تحصیل برخوردار می باشند.

۷. میزان فوق العاده پیشنهادی بسیار غیرعادی و دور از انتظار است. سابقه پرداخت فوق العاده ای برای جبران صعوبت کار در سازمان نیز این میزان را تأیید نمی نماید. جدول زیر بیانگر آن است که فوق العاده خاص پیشنهادی برای کارکنان این سازمان، اگرچه با هدف رفع تبعیض ارائه شده است، اما خود زمینه ساز تبعیضی جدید خواهد بود.

جدول ۱. برآورد بار مالی طرح فوق العاده خاص سازمان پزشکی قانونی در سال ۱۳۸۹

(ارقام به تومان)

متوسط افزایش ماهیانه در سال ۱۳۸۹	برآورد اعتبار مورد نیاز سالیانه	فوق العاده خاص پیشنهادی	تعداد افراد مشمول	مشاغل
۲,۴۰۰,۰۰۰	۴,۰۳۲,۰۰۰,۰۰۰	امتیاز شغل و شاغل ۴×	۱۴۰	دکتری تخصصی و PHD
۱,۹۹۵,۰۰۰	۱۳,۴۰۶,۴۰۰,۰۰۰	امتیاز شغل و شاغل ۳/۵×	۵۶۰	دکتری حرفه‌ای
۱,۵۶۰,۰۰۰	۲,۸۰۸,۰۰۰,۰۰۰	امتیاز شغل و شاغل ۳×	۱۵۰	کارشناس ارشد و کارشناس فنی
۱,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	امتیاز شغل و شاغل ۲/۵×	۲۵۰	کاردان و تکنسین بخش فنی
۸۸۰,۰۰۰	۱,۲۶۷,۲۰۰,۰۰۰	امتیاز شغل و شاغل ۲×	۱۲۰	پرسنل اداری شاغل در بخش فنی
۴۲۰,۰۰۰	۱,۶۱۲,۸۰۰,۰۰۰	امتیاز شغل و شاغل ۱×	۳۲۰	سایر کارکنان
—	۲۶,۱۲۶,۴۰۰,۰۰۰	—	۱۵۴۰	جمع کل

مأخذ: نامه شماره ۸۹/۰۱/۵۰۷۳۳ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۸ وزیر دادگستری به معاون امور مجلس رئیس‌جمهور.

جمع‌بندی و پیشنهاد

طرح پیشنهادی تحت عنوان فوق العاده خاص پرسنل سازمان پزشکی قانونی، از حیث اینکه معطوف به تأمین دستمزد مناسب کارشناسان و کارکنان زحمتکش این سازمان است اقدامی مثبت تلقی می‌شود و می‌تواند انگیزه لازم را برای انجام وظیفه در مشاغل پزشکی و پیراپزشکی این سازمان فراهم کند. اما شایسته‌تر آن است که این امر از طریق اصلاح قانون مدیریت خدمات کشوری انجام شود.

لذا پیشنهاد می‌شود حکمی کلی در قانون مدیریت خدمات کشوری پیش‌بینی و تعیین و تصویب جزئیات آن (با در نظر گرفتن پرداختی‌هایی که به موجب قوانین و مقررات جاری در این سازمان، صورت می‌پذیرد)، برعهده هیئت محترم وزیران یا شورای حقوق و دستمزد محول شود. در صورتی که طراحان طرح اصرار بر حل مشکلات سازمان پزشکی قانونی در قالب طرحی مستقل را دارند، پیشنهاد می‌گردد متن ذیل جایگزین طرح فوق العاده خاص سازمان پزشکی قانونی گردد تا آسیب‌ها و چالش‌های احتمالی آن به حداقل ممکن کاهش یابد.

عنوان طرح: طرح خدمت پزشکان و فوق العاده خاص پرسنل سازمان پزشکی قانونی

ماده واحده

الف) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به تأمین نیروی انسانی مورد نیاز سازمان پزشکی قانونی از میان فارغ‌التحصیلان رشته پزشکی قانونی و رشته‌های مورد نیاز براساس اعلام نیاز سازمان جهت طی طرح خدمت پزشکان (ضریب K) در آن سازمان اقدام نماید.

ب) نظر به صعوبت و سختی کار در سازمان پزشکی قانونی بالاخص تماس با اجساد متلاشی و متعفن، مواد شیمیایی مضر و سرطان‌زا و عفونت‌های شدید و آگیردار از قبیل ایدز، هپاتیت و... ضرایب مندرج در جدول ذیل به‌عنوان فوق العاده خاص از تاریخ تصویب قانون در حقوق و مزایای کارمندان اعمال می‌شود. اعضای هیئت علمی سازمان از حکم این بند مستثنا می‌باشند.

جدول ۲. فوق العاده خاص کارکنان سازمان نظام پزشکی قانونی

فوق العاده خاص پیشنهادی	مدرک تحصیلی	رشته شغلی
تا ۱۰۰ درصد حقوق ثابت	دکتری تخصصی و PHD	پزشک، دندانپزشک، کارشناس علوم آزمایشگاهی، کارشناس امور دارویی
تا ۸۵ درصد حقوق ثابت	دکتری حرفه‌ای	پزشک، دندانپزشک، کارشناس علوم آزمایشگاهی، کارشناس امور دارویی، کارشناس امور روانی
تا ۷۰ درصد حقوق ثابت	کارشناس ارشد و کارشناس بخش فنی	کارشناس رادیولوژی، کارشناس علوم آزمایشگاهی، کارشناس امور روانی، مسئول پذیرش و مدارک پزشکی، ماما
تا ۵۰ درصد حقوق ثابت	کاردان و تکنسین بخش فنی	تکنسین پزشکی قانونی، کاردان رادیولوژی، کاردان علوم آزمایشگاهی، کاردان پزشکی قانونی، مأمور سالن تشریح
تا ۳۵ درصد حقوق ثابت	کارکنان بخش فنی و سایر کارکنان	سایر رشته‌های شغلی

توضیح: بخش فنی شامل: معاینه بالینی، کمیسیون تخصصی، معاینه جسد، سالن تشریح و آزمایشگاه می‌باشد.

تبصره «۱» - اعتبار این طرح از محل درآمدهای اختصاصی سازمان، براساس ماده (۳) قانون تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۷ تأمین می‌شود.

تبصره «۲» - فوق العاده مذکور در حکم فوق العاده مستمر تلقی و مشمول محاسبه کسور بازنشستگی می‌باشد. محاسبه کامل فوق العاده مذکور در حقوق بازنشستگی منوط به پرداخت حداقل به مدت ۶۰ ماه کسور بازنشستگی در طول دوران خدمت است، پرداخت کمتر از ۶۰ ماه به همان نسبت محاسبه خواهد شد.

تبصره «۳» - به فوق العاده مذکور اضافه‌کار و پاداش پایان خدمت تعلق نمی‌گیرد.